

Konu: JEMIRKO'nun 2002 yılı faaliyetleri ile 2003 hedefleri

Jeolojik mirasın Sayın Dostları, Jemirko'nun Değerli Üyeleri,

Jeolojik Mirası Koruma Derneği (**Jemirko**) 2000 yılının sonunda kurulmuş olmakla, bugunlerde iki yaşını doldurmuş üçüncüden gün alıyor demektir. Bu kısa yazıda ikinci yaşında, yani geçtiğimiz yıl yapılanları özetleyecek ve genel bir değerlendirme yapmağa çalışacağız. Aslında, sizler anlatacaklarımızın çoğunu zaten biliyorsunuz ama bu aynı zamanda Jemirko'nun yapamadıklarının da özeti olacaktır.

Genelleme yapılacak olursa, 2002 yılı, Jemirko için kendisini yurtiçinde olduğu kadar yurtdışında da tanıtma dönemi olarak görülebilir. Kendini tanıtma, tüm sivil toplum kuruluşları için faaliyet yapabilmenin ilk şartıdır. Bu yolla derneğe güven sağlanabilir ve çalışma ortamı bulunabilir. Tümöyle bilimsel hedefli, 'jeolojik güzelliklerin ve belgelerin korunması' gibi amacı itibariyle yerbilimci olmayanlara "uçuk" gelen, adının bile tuhaf bulunduğu derneğimiz Jemirko, yerbilimcilerin ve yerbilimci çalıştıran kurumların sıcak yaklaşımı sayesinde yurtiçinde tanınma ve destek bulma sorunu yaşamamıştır. Bununla birlikte somut, herhangi bir jeositin korunması şeklinde sonuçlar elde edilmemiştir. Jemirko, asıl sorunun jeolojik mirasın öneminin anlaşılması olduğunu kabul edip tanıtıma ağırlık vermektedir. Bu nedenle geçmiş faaliyetlerin tümü bilimsel toplantı, gezi ve yayın biçiminde olmuştur.

Toplantılar

Şubat-2002 Çalıştayı: Şubat ayının ilk haftasında MTA'nın evsahipliğindeki bu toplantı, derneğimizin üniversiteler ve diğer kamu kurumlardaki gönüllü temsilcileri ve jeolojik miras konusuna ilgisi nedeniyle davet edilen yerbilimcilerin katılımları ile gerçekleşmiş olup etkin faaliyetler için yöntem, mevcut ve muhtemel sorunlar üzerine genel görüşme niteliğinde idi. 12 üniversite ve 7 kamu kurumundan 38 kişinin katıldığı çalıştayı somut neticesi, jeolojik miras envanterimizin çıkarılması konusunda Jemirko'nun ve kişilerin yapabileceklerinin belirlenmesi idi. Buradaki kararlar üzerine Jemirko Türkçe ve İngilizce olarak, "Türkiye Jeolojik Miras Envanteri için Bilgi Formu" hazırlayıp tüm yerbilimcilere elektronik posta ve olağan posta yoluyla göndermiş, cevap sayısının artması için çaba harcamağa başlamıştır. Envanter hazırlama Jemirko'nun hiç bitmeyecek asli görevlerinden biridir.

Bugünkü durum şudur; Ankete gelen cevaplar tasnif edilmiş, tekrarlar birleştirilmiş ve 155 jeositin özellikleri ortaya konulmuştur. Bunlar Jemirko'nun internet sayfasında isim olarak listelenmiş ve ayrıca her jeosite bir sayfa ayrılarak basılı hale getirilmiştir.

Nisan 2002 Çalıştayı: Jemirko, Nisan'dan önceki aylarda "Avrupa Jeolojik Mirası Koruma Birliği-European Association for Protection of Geological Heritage-ProGeo" ve bunun güneydoğu ülkelerini kapsayan çalışma grubu "WG1" ile temasa geçmiş bilgi akışını sağlamıştır. Bu sırada Balkan Jeolojik Miras Listesi'nin hazırlık çalışmalarını öğrenmiş ve yapılacakları görüşmek üzere Nisan-2002 Çalıştayı toplanmıştır. MTA'nın evsahipliğindeki bir günlük toplantıda, envanter çalışmalarının geçici sonuçlarının yayınlanması ve bunların uluslararası bir toplantıda sergilenmesi, uluslararası toplantının da yurtiçinde yapılması benimsenmiş, bu konudaki yurtdışı gelişmeler tartışılmıştır.

Bu çalıştayı asıl sonucu iki ay sonra yapılan uluslararası toplantının gerçekleştirilmesine verilen ivmedir.

27 Mayıs-2 Haziran 2002 Uluslararası Progeo-WG1 Yıllık Çalıştayı: Romanya, Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya, Bosna-Hersek (Sırp ve Boşnak taraflar), Slovenya, Makedonya ve Arnavutluk'tan 23 ulusal temsilci ve ProGeo üyesi, ProGeo Başkanı ve Genel Sekreteri ile yurtiçinden çok sayıda yerbilimcinin katıldığı toplantı iki günlük salon tartışmaları ve dört günlük arazi gezileri olmak üzere iki bölümde gerçekleştirilmiştir. Toplantının genel amaçlarından birisi UNESCO tarafından oluşturulacak "Uluslararası Jeolojik Miras Listesi" ve Dublin Konferansı için GD Avrupa ülkeleri olarak hazırlık yapmak, gelişmeleri gözden geçirmek idi. Devlet Bakanı ve Kültür Müsteşarı'nın toplantıya bizzat katılıp konuşma yapmaları, bu tür faaliyetlere devletin verdiği önemi göstermesi bakımından yabancılar üzerinde etkili olmuştur.

Toplantının, ProGeo'ya ve ülke temsilcilerine jeolojik miras zenginliğimizi tanıtmaya ve UNESCO listesi için lobi faaliyeti fırsatı olduğu söylenebilir. Bu çalıştay için saha gezileri dahil asıl harcamalarını MTA yapmış, yabancıların ulaşımı için TÜBİTAK ve Turizm Bakanlığı bilet desteği vermiş, Kültür Bakanlığı, UNESCO, DSİ, Ankara Üniversitesi ise dolaylı katkıları vermişlerdir.

Toplantı'da Türkiye'nin jeolojik miras envanteri, Unesco listesine girecek niteliklere sahip jeositlerin tanıtımı ile Tuzgölü, Karapınar maar ve obrukları, Kapadokya yerçekilleri, KAF ve İsmetpaşa kripini kapsayan gezi klavuz kitapçıkları hazırlanıp dağıtılmıştır.

Çalıştay çok başarılı geçmiş ve Jemirko'ya yurtdışında büyük prestij sağlamıştır. Şu anda ProGeo nezdinde Jemirko, Türkiye'nin irtibat bürosudur. Jemirko Başkanı ülke temsilcisidir. GD Avrupa ülkeleri içinde jeolojik miras konusunda örgütlü faaliyetin tek örneğidir.

Eylül-2002 Dublin Konferansı'na katılım: Avrupa ölçeğinde jeolojik güzelliklerin, yerçekilleri ve coğrafyanın korunması konusunda, Kuzey İrlanda ve İrlanda Kültür Çevre Bakanlarının desteğinde yapılan toplantıya, Jemirko olarak ve fakat kişisel harcamalarla katılmıştır. "GD Avrupa Ülkeleri Jeolojik Mirası Çerçeve Listesi" isimli makalenin hazırlanmasına destek sağlanmıştır. Bu toplantı öncesi ProGeo ve WG1 yöneticilerine, ülkemiz için hazırlanan "framework list" gönderilmiş ve gereken yerlerde savunulmuştur. Bu liste derneğin internet sayfasında yakın zamanda yayınlanacaktır. Yine bu toplantıda ProGeo genel kurul toplantısı yapılmış ve ülkemiz temsil edilmiştir.

Yayınlar

- 1)** Jeolojik Mirası Koruma Derneği (Jemirko) elektronik ortamda yayın yapmayı tercih etmekte olup bu amaçla www.jemirko.org.tr isimli sayfasını kullanmaktadır. Bu sayfanın güncellenmesi başlıbaşına bir iştir. Sayfanın zenginleşmesi için üyelerin katkısı beklenmektedir.
- 2)** Jeolojik Miras geçici envanter listesi hem elektronik hem yazılı ortamda yayınlanmıştır.
- 3)** ProGeo'nun web sayfasında yurdumuz ve Jemirko üzerine yazılar çıkması sağlanmaktadır.
- 4)** Popüler bilim kitaplarında gerek doğrudan Jemirko'nun kendisinin gerekse üyelerin jeoloji miras konulu yayın yapmaları teşvik edilmiş ve çok sayıda yazı ortaya çıkmıştır.

Jeolojik Miras Derneği'nin parasal sorunu yoktur. Çünkü her bir faaliyet için gereken harcamayı destekleyen kurumdan almaktadır. Başkaca harcaması yoktur ve üye aidatlarından oluşan parasal zenginliğe sahiptir. Üyelerin bazılarının yıllık 12 milyon TL olan ve 2003'de de aynı kalacak aidatlarını ödememelerinden dolayı resmi sorunlar çıkabilmektedir. Aidatların posta çeki ile ödenmesi halinde bunlar derneğin banka hesabına doğrudan girerek, resmi kolaylık ve güvenilirlik olmaktadır.

Hali hazırdaki banka hesabı: 711 milyon

Üye sayısı: 48 kişi

Destek üyesi 15 kişi (7 tanesi lisans öğrencisi)

Sayın dostlar,

Küçük veya büyük bir dernek faaliyeti siz dostların fedakarlığı ile sağlanmaktadır. Bu nedenle jemirko'ya ve jeolojik miras fikrine katkı veren herkese, her kuruma, bilhassa yönetim sorumluluğu olmadığı halde yönetici gibi gayret gösteren genç üyelere teşekkür ederiz. Lütfen web sayfamıza ve yöneticilere görüşlerinizi iletiniz. 2003 yılında jeositlerin daha ayrıntılı tanıtımları için yazılı faaliyetlere ağırlık verilmesi planlanmaktadır. Bu konudaki ilk danışma toplantısının duyurusu yakında iletilecektir.

Yeni yılın herkese sağlık ve mutluluk getirmesini diliyor, saygılar sunuyoruz.

Yönetim Kurulu